

γωθέντος θανασίμως εἰς ἵπποδρομικὸν ἀγῶνα ὑπὸ τοῦ Μογγομερὺ, ἐπέφερε τὴν οὐχ ἥπιον ταχεῖαν πτώσιν τῆς Ἀρτέμιδος. Ἡ Αἰκατερίνα τῶν Μεδίκων δὲν περιέμεινε νὰ κλείσῃ ὁ βασιλεὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ πέμψῃ εἰς τὴν δούκισσαν τοῦ Βαλεντινοῦ τὴν διαταγὴν νὰ ἀποσυρθῇ τῆς αὐλῆς. — Ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς; ἠρώτησεν ἡ Ἀρτεμις τὸν φέροντα τὴν διαταγὴν τῆς ἐξορίας. — Ὁχι, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ τελευταῖος οὗτος, ἀλλὰ δὲν θὰ βραδύνῃ. — Ἐλοιπὸν, ἐπανέλαθεν ἡ ὑπερήφανος δούκισσα, ἐνόσω τῷ μένει πνοὴ ζωῆς, θέλω νὰ ἡξεύρωσιν οἱ ἐχθροί μου ὅτι δὲν τοὺς φοβοῦμαι ποσῶς. Τὸ θάρρος μου εἶναι ἀκόμη ἀκατανίκητον· ἀλλ' ὅταν ἀποθάνῃ, δὲν εἰμφορῶ πλέον νὰ ζήσω, καὶ ὅλαι αἱ πικρίαι μὲ τὰς ὁποίας θὰ μὲ ποτίσωσι θὰ ᾔναι γλυκύτητες παραβαλλόμεναι μὲ τὴν ἀπώλειαν ἣν θὰ ὑποστῶ. Ἡ οὕτως ἢ ἄλλως, εἴτε ζήσῃ εἴτε ἀποθάνῃ ὁ βασιλεὺς, δὲν φοβοῦμαι τοὺς ἐχθρούς μου.

Ἐγκαταλειφθεῖσα παρ' ὅλων, ἐκτὸς τοῦ δουκῆς τοῦ Μορμπορנסὺ τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀνακαλέσει εἰς τὴν αὐλὴν, ἡ Ἀρτεμις ἀπεσύρθη, χωρὶς νὰ σπεύσῃ, εἰς τὸ Ἀνέ, μαγευτικώτατον μέγαρον τὸ ὁποῖον ὁ Φιλίβέρτος καὶ ὁ Ἰωάννης Δελόρμ εἶχον περικοσμήσει δι' ὅλων τῶν θαυμασίων τῆς πολυτελείας καὶ τῆς τέχνης. Ἐκεῖ ἀπέθανεν ἡ Ἀρτεμις ἐξήκοντα καὶ ἐξ ἑτῶν. Ἀπατάται λοιπὸν ὁ Βραντῶμ λέγων ὅτι τὴν εἶδεν ἐβδόμηκοντούτιδα. Μαυσωλεῖον ἠγέρθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀνέ, μὲ τὸ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ἄγαλμά της, ἔργον τοῦ Ἰωάννου Γουζών. Τὸ μνημεῖον τοῦτο σώζεται σήμερον εἰς τὸ Λουβρον.

ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΔΙΚΑΙ

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΝΕΪ (1815)

ὑπὸ ΦΟΥΚΙΕ

Μεταξὺ τῶν ὑπασπιστῶν τοῦ Ναπολέοντος Α' τοὺς ὁποίους ἡ εὐνοια τῆς ἱστορίας

καὶ ὁ θαυμασμὸς τοῦ λαοῦ ἐξελέξαντο μεταξὺ ὅλων ὡς ἡρώων τέλεια πρότυπα, εἰσὶν ὁ Ἰωακείμ Μυράτ καὶ ὁ Μιχαὴλ Νεϋ.

Ἀμφότεροι ἐξελθόντες ἐκ τῶν κόλπων τῶν ἀποκλήρων τάξεων τῆς κοινωνίας κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς φεουδαρχικῆς μοναρχίας, ἀμφότεροι, διὰ μόνου τοῦ πλεονεκτήματος τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς δραστηριότητός των ἀνυψώθησαν εἰς τὰς ὑψίστας περιωπὰς. Ἀμφότεροι κατέπεσαν ἐκεῖθεν κεραυνόβλητοι, ἀλλὰ μείζονες ἔτι ἐν τῇ πτώσει αὐτῶν. Ἀμφότεροι μετὰ τῶν κραταιῶν ἀρετῶν τοῦ στρατιώτου καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ συνήσωσαν τὰς ἀθλιωτάτας ἀδυναμίας· ἡ Γαλλία ἐσυγχώρησεν ἀμφοτέρους, διότι ἐμικρογράφησαν ὡς εἰπεῖν εἰς τὰς ἱστορικὰς αὐτῶν μορφὰς τὴν σμικρότητα καὶ τὸ μεγαλεῖόν της.

Ἐὰν ὁ Μυράτ ὑπῆρξε κυρίως στρατιώτης παράτολμος, ἔμπειρος εἰς τὸ νὰ ἐκσφενδονίζῃ ἐπὶ τῆς Εὐρώπης τὰ πυκνὰ ἐκεῖνα στίφη τὰ ὁποῖα ἤρπαζον ἐξ ἐφόδου τὴν νίκην, ὁ Νεϋ ὑπῆρξεν ἀνὴρ πολεμικὸς κατὰ τὴν πληρεστάτην ἔννοιαν τῆς λέξεως. Θρασύς, ἰσχυρὸς τὸ σῶμα ὡς ὁ ἐφάμιλλος αὐτοῦ, περιφρονῶν τὸν θάνατον ὡς ἐκεῖνος, ἀλλὰ μετὰ πλείονος ἀταραξίας καὶ ἥττονος θεατρικῆς ἐπιδείξεως, εἶχε τὴν βεβαιωτάτην ῥιπὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ μεταξὺ ὅλων τῶν ἀρχηγῶν, τὰς μεγίστας στρατιωτικὰς εὐρέσεις, τὰ βοηθήματα τοῦ πνεύματος, τὴν πρόνοιαν, τὴν βουλὴν καὶ κατὰ τινὰς στιγμὰς στρατιωτικὴν μεγαλοφυΐαν. Μέγας ἀρχηγὸς τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, ὑπῆρξεν ὡσαύτως ἥρως τῆς ὀπισθοφυλακῆς, ἀκλόνητος καὶ συνετὸς ὅσον καὶ παράβολος εἰς τὸ νὰ φεῖδεται τῶν ἀνθρώπων ἐν τῇ ἀνάγκῃ καθὼς καὶ ἔτοιμος νὰ τοὺς θυσιάζῃ ὅταν ἔπρεπε καὶ νὰ θυσιάζεται καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Ἡ ψυχὴ του ἦτο χαλυβδίνη, εἶπεν ὁ Ναπολέων ὅστις πρῶτος τῷ ἔδωκε τὴν ἐπωνυμίαν ὁ ἀνδρεῖος τῶν ἀνδρείων. Ὁ στρατιώτης, δικαστὴς ἀνέκκλητος τῆς ἀνδρείας, ἔλεγε βλέπων διερχόμενον εἰς τὴν λαίλαπα τῆς μάχης τὸν ξανθότριχα τοῦτον Γερμανόν: «Νὰ ὁ Πέτρος ὁ κοκκινοτρίχης ἔρχεται· ἐὰν τὸ κόκκινο λεοντάρι ἔλθῃ καὶ αὐτὸ, ὅλα θὰ τελειώσουν καλὰ.»